

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет міжнародних відносин, політології та соціології

Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ПЕРША ІНОЗЕМНА МОВА (ЯПОНСЬКА)

Методичні вказівки

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Одеса
«Астропринт»
2025

УДК 811.521'243(072)
П26

Укладач:

Ольга Василівна Велика, старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

Олена Миколаївна Набока, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов професійного спрямування Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Ірина Юрївна Опишук, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (*протокол № 4 від 20.12.2024 року*)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематика змістових модулів, завдання та література.....	6
Методичні рекомендації щодо підготовки до практичних занять.....	23
Методичні рекомендації щодо підготовки до самостійної роботи.....	25
Форми контролю і методи оцінювання	29
Питання для поточного та підсумкового контролю.....	32
Рекомендована література.....	34

Перша іноземна мова (японська) : методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / уклад. О. В. Велика. — Одеса : Астропринт, 2025. — 36 с.

Методичні вказівки розраховані на поглиблене вивчення тем навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» та були розроблені відповідно до робочої програми та силабусу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Основна мета вказівок — надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні тем практичних занять та у процесі самостійної роботи.

УДК 811.521'243(072)

© Велика О. В., укладання, 2025

ВСТУП

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» (ПМЯп) призначені для допомоги здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», які навчаються в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова на Факультеті міжнародних відносин, політології та соціології.

Предметом навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» вважається японська мова.

Метою навчальної дисципліни ПМЯп є ознайомлення здобувачів першого року навчання із японськими абетками хірагана та катакана, правилами запису запозичених слів ромадзі, розпочати вивчення ієрогліфів, фонетичну систему японської мови, розпочати вивчення правил базової граматики японської мови та лексики буденного спілкування; познайомити з культурою Японії, особливостями консульської та дипломатичної служби, зовнішньої політики.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей, як-от:

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач/-ка вищої освіти повинен/-на

Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва,

зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.

Вести фахову дискусію з проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів та їхню точку зору.

Програма навчальної дисципліни ПМЯп складається з таких змістових модулів:

1. **Змістовий модуль I:** Мовний аспект
2. **Змістовий модуль II:** Мовленнєвий аспект
3. **Змістовий модуль III.** Історико-культурний аспект

На вивчення навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» відводиться 360 годин, зокрема: практичних занять 72 год – 1-й сем.; 72 год – 2-й сем.; організація самостійної роботи здобувачів 108 год – 1-й сем.; 108 год – 2-й сем, що загалом становить 12 кредитів ЄКТС.

ТЕМАТИКА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ, ЗАВДАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. МОВНИЙ АСПЕКТ

ТЕМА 1. Фонетичний склад японської мови. Основи базової граматики: структура речення, частини мови, використання часток.

Японська мова має свою власну граматичну та морфологічну структуру, яка є відмінною від структури європейських мов. Японська мова використовує послідовну структуру речень, де зазвичай спочатку йде підмет, потім присудок, між ними пояснювальні, уточнювальні елементи. Складні речення утворюються за допомогою з'єднання двох або більше простих речень. Особливістю структури речення є наявність уточнювальних елементів перед словом, до якого вони відносяться. Утворення багатьох граматичних конструкцій відбувається шляхом додавання певних форм до основи слова, а також шляхом зміни закінчення. Базові граматичні форми беруть участь у формуванні складніших граматичних конструкцій. Відмінювання в японській мові відбувається за допомогою часточок. У японській мові відсутні родові показники (чоловічий, жіночий, середній рід). Основним правилом японського синтаксису є те, що означення, уточнення завжди передують головному слову.

Основними частинами мови є іменник, дієслово, числівник, займенник. Особливістю використання числівників є лічильні суфікси.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。 – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエー

ネットワーク、2001.

7. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – ХІРАГАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
8. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – КАТАКАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
9. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
10. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
11. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yapansko-ukrainskyi_slovyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbnkgqhah31o32g0

ТЕМА 2. Види та сфера використання японських абеток ромадзі, катакана, хірагана. Стили мови.

Система письма японської мови включає хірагану, катакану, канджі (ієрогліфи), арабські цифри і латинську абетку ромадзі. Хірагана (яп. 平仮名, ひらがな) і катакана – фонетичні символи, що позначають один склад. Канджі можуть мати декілька читань (онне і кунне), що використовуються залежно від місця розташування ієрогліфа (окремо розташовані чи є частиною слова, що складається з кількох ієрогліфів). Хірагана та катакана складаються з 46 знаків, 5 з яких позначають прості голосні звуки, 3 - йотовані голосні звуки, а решта — силаби, сполучення приголосних і голосних звуків. Окрім основних знаків хірагани та катакани, існують додаткові. Додаткові знаки виражають дзвінки проривні, глухі проривні та пом'якшені приголосні. Дзвінки приголосні записують із додаванням знака дзвінкості «゛», глухі приголосні - із додаванням знака «゜», а пом'якшені приголосні - із додаванням до знаків фонетичного ряду /i/ зменшених йотованих голосних や, ゆ і よ.

Японська мова має декілька стилів, що використовуються залежно від обставин. Найуживанішим є нейтрально-ввічливий стиль, що використовується у бесіді з незнайомцями, людьми, які вище за соціальним статусом, старші за віком. Простомовний стиль використовується у розмові з близькими, родичами чи друзями, а також поширений серед молоді.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – ХИРАГАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
8. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – КАТАКАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
9. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
10. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
11. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqah31o32g0

ТЕМА 3. Зв'язка です. Дієслово: категорія виду та часу.

В цьому розділі здобувач повинен розуміти визначення зв'язки です та вміти використовувати її на практиці та під час перекладу. Повинен опанувати стверджувальну форму, заперечну форму, питальну форму та питально – заперечну форму теперішньо-майбутнього і минулого часу в нейтрально-ввічливому стилі. Виконання вправ. Контроль засвоєння матеріалу. Зв'язка です використовується для формування іменникового присудка. Дієслова в японській мові розподіляються на 3 групи: дієслова 1 дієвідміни (う動詞) та дієслова 2-ї дієвідміни (る動詞), що мають категорію теперішньо-

майбутнього і минулого часу. До 3-ї групи відносять дієслова 来る・する. Окрім цього є дієслова, що виглядають як дієслова 2-ї дієвідміни, але належать до 1-ї групи. Для утворення ввічливих, нейтральних або офіційних форм дієслів використовується форма ます (masu) в японській мові. Вона додається до основи дієслова і змінює його на ввічливу форму, яку використовують у повсякденному спілкуванні, в офіційних ситуаціях, а також коли говорять з незнайомими людьми чи старшими.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqah31o32g0

Тема 4. い形容詞・な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах, в простомовному на нейтрально-ввічливому стилях. て形.

В цьому розділі розглядаються прикметники い形容詞・な形容詞 Японські прикметники мають специфічні морфологічні характеристики в порівнянні з

прикметниками в інших мовах. Вони поділяються на два основних типи: い形容詞・な形容詞, що вимагає різних граматичних структур для вираження часу, заперечення та інших граматичних аспектів. Вони можуть виступати як присудки і використовуються в різних конструкціях для опису якостей, станів і характеристик.

В цьому розділі розглядаються такі теми:

1. い形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах, в простомовному на нейтрально-ввічливому стилях.
2. な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах, в простомовному на нейтрально-ввічливому стилях.
3. Прикметники в ролі означення та присудка.
4. Форма подовженого часу, діеприкметниковий зворот.
5. Короткі форми в простомовному стилі.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。- 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 - 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 - 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 - 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. - К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. - 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbnkgqhah31o32g0

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II МОВЛЕННЄВИЙ АСПЕКТ

ТЕМА 5. Привітання. Знайомство. Презентація себе (розповідь про себе, свою родину).

Тема «Привітання» починається з підтеми «Знайомство». Здобувач опанує перші діалоги з привітання, прощання. Вчиться як питати ім'я та як справи у співбесідника. Навичка формується на читанні прикладів, прослуховуванні аудіо матеріалів, вивчення лексики. Здобувач повинен самостійно складати діалоги з даної теми та доповідати під час аудиторних занять. Робота з новою лексикою за темою «Знайомство». Написання словникового диктанту. Тема «Презентація себе» має в собі розповіді про себе, орієнтуючись на приклади текстів, аудіо матеріалів, що розглядаються під час аудиторних занять. Також ця тема має в собі розкриття тем «Моя родина», «Моя Батьківщина», «Мій університет». Здобувач вивчає тему «Моя родина». Робота з текстом. Словниковий диктант. Складання твору на дану тему. Усна доповідь. Наприкінці теми проводиться тематичний контроль. Здобувач повинен знати переклад нижче зазначених виразів та вивчити їх для усної відповіді:

1. Типові фрази привітання, знайомство.
2. Моя візитівка: Я – студент/-ка університету. Де я навчаюсь? (ОНУ імені І.І. Мечникова, ФМВПС, спеціальність «Міжнародні відносини, регіональні студії і суспільні комунікації»). Що вивчаю? (дисципліни, улюблений предмет). Чому я вчу японську мову?
3. Моя сім'я (розповідь про себе, членів родини, їхній вік, де вони працюють / навчаються).

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。- 東京：スリーエーネットワーク、2003.

4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0

ТЕМА 6. Дозвілля, їжа, гроші, покупки. Японська кухня та її особливості.

Здобувач повинен опанувати тему «Моє дозвілля, їжа, гроші, покупки» за допомогою читання текстів із *みんなの日本語*, виконання вправ після тексту, вивчення нової лексики. Після вивчення матеріалу написати твір на задану тему та підготувати доповідь під час аудиторних занять. Читання та опрацювання діалогів «Японська кухня». Самостійне написання діалогів та доповідь на задану тему. Здобувач повинен опанувати необхідну лексику та сталі вирази, пов'язані з темою «Моє дозвілля, їжа, гроші, покупки», для орієнтування на місцевості японською мовою. Вивчення теми виконується за допомогою прослуховування аудіо матеріалів та читання текстів під час аудиторних занять. На самостійне опрацювання теми здобувачу пропонується написати діалоги. Цей розділ містить наступні теми:

1. Мої уподобання, моє дозвілля, хобі.
2. Їжа, напої та страви, замовлення в їдальні / кафе / ресторани.
3. Покупки в магазині, гроші.
4. Японська кухня та її особливості.
5. Відвідування кафе і розрахунок готівкою/карткою.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I. – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.

ТЕМА 7. Дні, місяці, пори року, години, кольори. Мій день.

Здобувач повинен опанувати тему «Дні, місяці, пори року, години, кольори. Мій день» за допомогою читання текстів із *みんなの日本語*, виконання вправ після тексту, вивчення нової лексики. Після вивчення матеріалу написати твір на задану тему та підготувати доповідь під час аудиторних занять. Читання та опрацювання діалогів. Самостійне написання діалогів та доповідь на задану тему. Здобувач повинен опанувати необхідну лексику та сталі вирази, пов'язані з темою «Дні, місяці, пори року, години, кольори. Мій день», для орієнтування на місцевості японською мовою. Вивчення теми виконується за допомогою прослуховування аудіо матеріалів та читання текстів під час аудиторних занять. На самостійне опрацювання теми здобувачу пропонується написати діалоги. Цей розділ містить наступні теми: **Дні тижня**, що утворюються за допомогою частки 曜日 (yōbi), яка додається до основи, що вказує на день:

- 月曜日 (getsuyōbi) — понеділок
- 火曜日 (kayōbi) — вівторок
- 水曜日 (suiyōbi) — середа
- 木曜日 (mokuyōbi) — четвер

- 金曜日 (kin'yōbi) — п'ятниця
- 土曜日 (doyōbi) — субота
- 日曜日 (nichiyōbi) — неділя

Ці слова мають зв'язок із природними елементами: понеділок — це місяць (月), вівторок — вогонь (火), середа — вода (水), і так далі.

Місяці року в японській мові формуються через числівники, доповнені 月 (tsuki), що означає "місяць":

- 一月 (ichigatsu) — січень
- 二月 (nigatsu) — лютий
- 三月 (sangatsu) — березень
- 四月 (shigatsu) — квітень
- 五月 (gogatsu) — травень
- 六月 (rokugatsu) — червень
- 七月 (shichigatsu) — липень
- 八月 (hachigatsu) — серпень
- 九月 (kugatsu) — вересень
- 十月 (jūgatsu) — жовтень
- 十一月 (jūichigatsu) — листопад
- 十二月 (jūnigatsu) — грудень

Таке позначення місяців наголошує на числовій послідовності, без окремих назв.

Пори року поділяються на чотири основні періоди:

- 春 (haru) — весна
- 夏 (natsu) — літо
- 秋 (aki) — осінь
- 冬 (fuyu) — зима

Пори року можуть мати метафоричні та поетичні значення: весна у японській культурі асоціюється з відродженням та новими починаннями, а осінь — з роздумами та спокоєм.

Для позначення часу використовуються числівники, до яких додається 時 (ji), що означає "година", а також 分 (fun) для хвилин:

- 一時 (ichiji) — перша година
- 二時 (niji) — друга година
- 三時 (sanji) — третя година
- 五分 (gofun) — п'ять хвилин
- 十分 (jūppun) — десять хвилин

Основні кольори в японській мові:

- 赤 (aka) — червоний
- 青 (ao) — синій, зелений
- 黄色 (kiiro) — жовтий
- 緑 (midori) — зелений
- 白 (shiro) — білий
- 黒 (kuro) — чорний
- 茶色 (chairo) — коричневий

Кольори можуть мати символічне значення, наприклад, 赤 (червоний) часто асоціюється з енергією та пристрастю, а 白 (білий) — з чистотою або сумом. Порівняння кольорів в японській культурі має глибоке філософське підґрунтя і часто використовується в мистецтві, літературі та повсякденному мовленні.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.

ТЕМА 8. Положення в просторі, транспорт. Будинок, де я живу. Моя кімната. Мос місто / село. Країна, де я живу. Подорожі.

Здобувач повинен опанувати необхідну лексику та сталі вирази, пов'язані з темою «Положення в просторі та транспорт», для орієнтування на місцевості японською мовою. Вивчення теми виконується за допомогою прослуховування аудіо матеріалів та читання текстів під час аудиторних занять. На самостійне опрацювання теми здобувачу пропонується написати діалоги на дану тему знаходження певної адреси, вулиці, будинку тощо та вивчити їх на пам'ять після перевірки. Читання тексту «日本». Виконання вправ. Усна відповідь на запитання на задану тему під час аудиторного заняття. Підготовка письмового міні-есе на дану тему.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Історико-культурний

ТЕМА 9. Геополітичне положення Японії в світі.

Здобувач повинен опанувати тему «Геополітичне положення Японії в світі» за допомогою читання текстів із офіційних джерел і медіаресурсів, виконання вправ після тексту, вивчення нової лексики. Після вивчення матеріалу написати твір на задану тему та підготувати доповідь під час аудиторних занять. Читання та опрацювання діалогів. Самостійне написання

діалогів та доповідь на задану тему. Здобувач повинен опанувати необхідну лексику та сталі вирази, пов'язані з темою «Геополітичне положення Японії в світі». Вивчення теми виконується за допомогою прослуховування аудіо матеріалів та читання текстів під час аудиторних занять. На самостійне опрацювання теми здобувачу пропонується написати твір.

Цей розділ містить наступні теми:

1. Геополітичне положення Японії.
2. Місце і роль країни в регіоні АТР та в сучасній геостратегії НАТО.
3. Геополітика Японії в повоєнний період ХХ ст.
4. Сучасні геополітичні інтереси держав регіону в умовах нових викликів та зміни світового порядку.
5. Особливість Україно-японських відносин: минуле і сьогодення.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんき な ア プ リ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. 漢字辞典 <https://kanjitisiki.com/>
10. 常用漢字表(平成 22 年内閣告示第 2 号)
11. https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/
12. 常用漢字の音訓索引
https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/yokanjisakuin/index.html

13. <http://www.ua.emb-japan.go.jp/jpn/index.html>
14. <http://www.jpf.go.jp/>
15. <http://www.jlpt.jp/>
16. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnuk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0

ТЕМА 10. Еволюція японської мови.

Здобувач повинен опанувати тему «Еволюція японської мови» за допомогою читання текстів із офіційних джерел і медіаресурсів, виконання вправ після тексту, вивчення нової лексики. Після вивчення матеріалу написати твір на задану тему та підготувати доповідь під час аудиторних занять. Читання та опрацювання діалогів. Самостійне написання твору та доповіді на задану тему. Здобувач повинен опанувати необхідну лексику та сталі вирази, пов'язані з темою. Вивчення теми виконується за допомогою читання текстів під час аудиторних занять. На самостійне опрацювання теми здобувачу пропонується написати твір.

Цей розділ містить наступні теми:

1. Еволюція японської мови.
2. 和語・看護・外来語.
3. Діалекти японської мови.
4. Кансайський діалект.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I. – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.

6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos <https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんきなアプリ <https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. 漢字辞典 <https://kanjitisiki.com/>
10. 常用漢字表(平成22年内閣告示第2号)
11. https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/
12. 常用漢字表の音訓索引 https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/joyokanjisakuin/index.html
13. <http://www.ua.emb-japan.go.jp/jpn/index.html>
14. <http://www.jpf.go.jp/>
15. <http://www.jlpt.jp/>
16. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnuk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0

ТЕМА 11. Історія Японії.

В даному розділі розглядають загальні відомості про етапи розвитку та становлення Японії та основні історичні постаті. Історія Японії охоплює тисячоліття та включає численні етапи. З огляду на міжнародні відносини, Японія проходила через численні трансформації: від закритої феодальної держави до сучасної економічно розвиненої держави з передовими технологіями. До основних етапів розвитку та становлення можна відвести:

1. Перші поселення 旧石器時代,
2. Перша держава 大和時代,
3. Період Нара,
4. 平安時代, сьогунат,
5. Поява вестернізованої Японії епоха Мейдзі, 昭和時代,
6. Післявоєнна Японія 戦後の日本.
7. Сучасна епоха 令和

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。 – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんき な ア プ リ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. 漢字辞典 <https://kanjitisiki.com/>
10. 常用漢字表(平成22年内閣告示第2号)
11. https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/
12. 常用漢表の音訓索引
https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/joyokanjisakuin/index.html
13. <http://www.ua.emb-japan.go.jp/jpn/index.html>
14. <http://www.jpf.go.jp/>
15. <http://www.jlpt.jp/>
16. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0

ТЕМА 12. Культура Японії (чайна церемонія, оригамі, ікебана, кімоно, будо).

У цьому розділі здобувач має познайомитись із особливостями культури Японії у її унікальності та неповторності, що відображає вірування, традиції тисячоліття в тандемі із сучасними тенденціями та напрямками.

Цей розділ містить наступні теми:

1. Мова як відображення національного менталітету.
2. Традиції та звичаї Японії(традиції, звичаї, свята, літературу, музику, релігію, одяг тощо).
3. Література, музика, релігія.
4. Чайна церемонія, оригамі, ікебана.
5. Традиційне вбрання Японії.
6. Культура бойових мистецтв.

Література

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. みんなの日本語初級 I。 – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
4. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
5. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
6. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック25 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
7. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
8. Genki apps げんき な ア プ リ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
9. 漢字辞典 <https://kanjitisiki.com/>
10. 常用漢字表(平成22年内閣告示第2号)
11. https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/

12. 常用漢表の音訓索引
https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/jo-yokanjisakuin/index.html
13. <http://www.ua.emb-japan.go.jp/jpn/index.html>
14. <http://www.jpj.go.jp/>
15. <http://www.jlpt.jp/>
16. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти надає можливість вирішення наступних дидактичних цілей:

— сприянню поєднанню лекційних занять з самостійною навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, а саме, теоретичну підготовку з практичною;

— розвитку умінь, навичок розумової праці, уміння застосовувати свої теоретичні знання для реалізації практичних завдань;

— формування у здобувачів вищої освіти інтересу до науково-дослідної роботи та залучення їх до наукових досліджень на кафедрі;

— забезпечення системного повторення, поглиблення та закріплення знань здобувачів вищої освіти за певною тематикою;

— поліпшенню навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності; -

— здійснення діагностики і контролю знань здобувачів вищої освіти з окремих розділів і тем програми, формування уміння та навичок виконання окремих аспектів професійної діяльності у майбутньому.

Вивчення навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» передбачає написання презентації здобувачами вищої освіти, що являє собою доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу з оригінальним візуальним представленням. Презентація структурно містить в собі такі складові елементи:

— Вступ, де вказується тема та її структура.

— Основна частина має у своєму складі:

○ Формулу використання граматичної конструкції, приклад у вигляді речення;

○ Основні випадки використання з прикладами;

○ Приклади із медіаресурсів для ілюстрації імплементації у повсякденному житті;

○ Особливі випадки або винятки з правила, що стосуються саме цієї теми.

○ Висновок у вигляді узагальненої візуалізації із вправами на цю тему (кілька речень з можливістю обрати вірний варіант, речення на переклад тощо).

Оформлення презентації передбачає наступне: представляється в електронному вигляді, обсягом – до 10-х сторінок машинописного тексту у редакторі PowerPoint. Шрифт: Times New Roman, кегль - 12, інтервал - полуторний; вгорі справа вказується прізвище, ім'я, по батькові автора, курс.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Фонетичний склад японської мови. Основи базової граматики: структура речення, частини мови, використання часток.

Вивчити особливості фонетичного складу японської мови і правила читання. Законспектувати формули утворення різних типів речень, функції та випадки використання часток. Робота з прописами.

Тема 2. Види та сфера використання японських абеток ромадзі, катакана, хірагана. Стилi мови.

Зробити конспекти з теми. Виконати граматичні вправи, опрацюовуючи теми «Простий та нейтрально-ввічливий стилі мови», «Катакана», «Хірагана», «Ромадзі».

Тема 3. Зв'язка です. Дієслово: категорія виду та часу.

Зробити конспекти з тем: «Допоміжне дієслово-зв'язка «бути» в теперішньо-майбутньому і минулому часах», «Дієслова 1 дієвідміни, дієслова 2 дієвідміни в теперішньо-майбутньому і минулому часах». Вивчити дієслова-винятки, навести приклади, скласти речення за зразком. Виконати граматичні вправи. Зробити переклади речень із японської мови на українську і навпаки.

Тема 4. い形容詞・な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах, в простомовному на нейтрально-ввічливому стилях. テ形.

Зробити конспекти з тем: «い形容詞・な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах» Вивчити правила використання в ролі

означення та присудка. Виконати граматичні вправи. Зробити переклади речень із японської мови на українську і навпаки.

Тема 5. Привітання. Знайомство. Презентація себе (розповідь про себе, свою родину).

Скласти діалоги з теми привітання / знайомства. Підготувати усну доповідь про себе, університет і факультет, де я навчаюсь, які дисципліни вивчаю. Написати міні есе «Чому я вчу японську мову?» Описати світліну своєї родини, підготувати розповідь про членів родини, їхній вік, де вони працюють / навчаються тощо.

Тема 6. Дозвілля, їжа, гроші, покупки. Японська кухня та її особливості.

Подивитися відеоматеріали зі стравами японської кухні. Підготувати діалоги за темою «Відвідування кафе / їдальні / таверни і замовлення страв. Розрахунок готівкою. Лічба грошей». Написати рецепт приготування улюбленої страви. Підготувати міні-презентацію за темою «Покупки», «Дозвілля».

Тема 7. Дні, місяці, пори року, години, кольори. Мій день. Вивчити назви днів тижня. 4 пори року, сталі вирази, що описують природні явища. Підготувати діалог із уживанням фраз «О котрій годині + дія?». Виписати назви кольорів. Написати власний розпорядок дня за годинами і днями тижня. Зробити конспекти з тем.

Тема 8. Положення в просторі, транспорт. Будинок, де я живу. Моя кімната. Моє місто / село. Країна, де я живу. Подорожі.

Скласти текст про людину, яка (не) орієнтується на місцевості тощо. Вивчити види транспорту, написати діалог «Моя подорож». Підготувати

усний твір «Будинок / квартира / кімната, де я живу». Підготувати міні-презентацію за темою «Мої подорож / моє місто / моя країна» (на вибір).

Тема 9. Геополітичне положення Японії в світі.

Ознайомитися з причинами та наслідками геополітичних конфліктів у сучасному світі. Зробити короткий аналіз геополітичного становища Японії. Визначити геополітичні інтереси й стратегію національної безпеки Японії.

Тема 10. Еволюція японської мови.

Описати класифікацію періодів розвитку японської мови. Визначити основні діалекти та навести приклади.

Тема 11. Історія Японії.

Прочитати легенди і міфи Японії. Підготувати презентацію з окремого періоду. Підготувати презентацію у про сучасну епоху 令和.

Тема 12. Культура Японії (чайна церемонія, оригамі, ікебана, кімоно, будо).

Підготувати аналітичну записку, jam, презентацію (на вибір) на тему окремого аспекту японської культури. Проаналізувати сучасний стан та молодіжні уподобання японців

До самостійної роботи відноситься (на вибір викладача):

- підготовка до практичних занять;
- написання рефератів, презентацій;
- індивідуальне навчально-дослідне завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Вид	Максимум балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація Есе	10	здатність студента/-ки презентувати доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм японської літературної мови.
Тезаурус	2	вміння студента/-ки працювати зі спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	2	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: словесний, наочний, практичний, які передбачають читання лекції, робота з навчальною та спеціальною літературою, індивідуальні консультації.

Засоби діагностики якості вищої освіти містять поточний, періодичний та підсумковий контроль.

Поточний контроль:

– усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, бесіда, захист презентації, доповідь, оцінювання доповідей;

– письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами.

Періодичний контроль:

– тестовий контроль: оцінювання модульного контролю.

Підсумковий контроль: 1й семестр - залік, 2й семестр - іспит.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

– підвищення мотивації здобувачів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;

– відповідність переліку, формам та змісту контрольних заходів вимогам ЄКТС;

– відкритість контролю, яка базується на ознайомленні здобувачів на початку вивчення навчальної дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;

– подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням індивідуальних завдань із застосуванням модульної системи оцінювання;

– розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності навчального процесу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Форма для заліку у 1 семестрі

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		
T1	T2	T3 (1-3)	T5	T6	T9	T10	
5	10	10	10	15	10	15	
25			25		25		25
							100

Форма для іспиту в 2 семестрі

Поточний та періодичний контроль						Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			
T3 (3-5)	T4	T7	T8	T11	T12		
10	10	10	10	10	10		
20		20		20		40	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Індивідуальні самостійні завдання	Сума балів
T2 T4	T6 T8	T10 T12		
25	25	25	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Фонетичний склад японської мови.
2. 和語・看護・外来語
3. Структура речення. Просте іменне речення.
4. Особові та вказівні займенники.
5. Використання часток.
6. Займенники місця.
7. い形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах.
8. な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах
Займенники.
9. て形 дієслів.
10. て形 прикметників.
11. Форма подовженого часу, дієприкметниковий зворот.
12. Короткі форми в простомовному стилі.
13. Форми минулого часу прикметників та іменника.
14. Числівники.
15. Зв'язка «бути», в теперішньо-майбутньому і минулому часі.
16. Дієслова 1 дієвідміни в теперішньо-майбутньому часі.
17. Дієслова 1 дієвідміни в минулому часі.
18. Дієслова 2 дієвідміни в теперішньо-майбутньому часі
19. Дієслова 2 дієвідміни в минулому часі.
20. Дієслова 来る・する.
21. Ввічливий та простий стилі мовлення.
22. Ієрогліфічні ключі. Основні правила написання ієрогліфів.
23. Суфікси ввічливості.
24. Дні, місяці, пори року.
25. Природні явища та погода.
26. Привітання. Знайомство.
27. Презентація себе (розповідь про себе, свою родину, місце і мету навчання).
28. Мій день.
29. Моє дозвілля.
30. Положення в просторі.
31. Транспорт.
32. Подорож.
33. Будинок, де я живу.
34. Моя кімната.
35. Моє місто / село.

36. Країна, де я живу.
37. Їжа, напої та страви японців
38. Замовлення в їдальні / кафе / ресторані.
39. Покупки в магазині, гроші.
40. Геополітичне положення Японії.
41. Еволюція японської мови.
42. Історія Японії (головні етапи).
43. Японська культура: література, театр.
44. Японська культура: чайна церемонія, ікебана, оригамі.
45. Бойові мистецтва Японії.
46. Імператорська родина.
47. Релігія Японії.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第 3 版-The Japan Times, 2020- 382p.
2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p.
3. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.2- Textbook - 3rd Edition-The Japan Times, 2020- 390p.
4. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.2 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 132p.
5. 小池真理. 聞く・考える・話す留学生のため初級日本語会話 / 小池真理、中川道子、宮崎聡子、平塚真理. -東京：スリーエーネットワーク、2019.
6. 嶋田和子. できる日本語準拠たのしい読み物 55 初級・初中級 / 嶋田和子、澤田尚美、高見彩子、有山優希. -東京：アルク、2013.
7. みんなの日本語初級 I. -東京：スリーエーネットワーク、2003.
8. みんなの日本語初級 I 標準問題集 -東京：スリーエーネットワーク、1999.
9. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 -東京：スリーエーネットワーク、2001.
10. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 25 -東京：スリーエーネットワーク、2001.
11. みんなの日本語初級 I 聴解タスク 25 / 牧野昭子、田中よね、北川逸子. -東京：スリーエーネットワーク、2005.

Додаткова

1. Горошкевич О. Збірник текстів з японської мови. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2003.
2. Егава Х., Кобелянська О., Філонова В. Збірник японських лінгвокультурологічних текстів для читання та перекладу. - К.: ВД Дмитра Бурого, 2021. - 186 с.
3. Комісаров К.Ю. Категорія дієслова у сучасній японській мові: лінгводидактичний аспект // Мовні і концептуальні картини світу. - Вип. 28. - К., 2010. - С. 62

4. Комісаров К.Ю. Морфологічні та семантико-синтаксичні особливості вживання умовних конструкцій у японському ввічливому мовленні // Мовні і концептуальні картини світу: 36. наук. пр. - К., 2004. - Вип.12. Частина 1. - С. 249-252
5. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. Т.1./ Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2012.-320 с.
6. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. Т. 2. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2012. - 424 с.
7. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – ХІРАГАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
8. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – КАТАКАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
9. Мігдальська В.І., Мігдальський А.І., Базова граматики японської мови, Астропринт, м. Одеса, 2001р.
10. Українсько-японський та японсько-український словник. Навчальний словник японських ієрогліфів. Укладачі: І.П. Бондаренко, Такао Хіно. - К.: Видавничий дім Дмитра Бурого, 1998. - 585 с. 83385120. Makino Seiichi, Tsutsui Michio. A Dictionary of Basic Japanese Grammar - Tokyo, 1997. - 634 p.

Електронні інформаційні ресурси

1. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
2. Genki apps げんきなアプリ
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
3. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. - К. : Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2012. - 464с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqah31o32g0
4. Eri Banno, Yoko Ikeda, Yutaka Ohno/ GENKI I: An Integrated Course in Elementary Japanese (English and Japanese Edition) – 2011
https://ia801305.us.archive.org/33/items/Genki/Genki%20-%20Elementary%20Japanese%20I_text.pdf
5. Minna no Nihongo I. Переклад і граматичний коментар українською мовою / ред. Х. Егава [та ін.]. Підручник. - Львів: НУЛП, 2009. - 212с.
<https://archive.org/details/minna-no-nihongo-Ukrainian/page/n3/mode/2up?view=theater>

6. Datasets of “Dialect Recordings Series” The National Institute for Japanese Language and Linguistics (NINJAL)
https://mmsrv.ninjal.ac.jp/hogenrokuon_siryo/en/index.html
  7. 漢字辞典 <https://kanjitisiki.com/>
  8. 常用漢字表(平成 22 年内閣告示第 2 号)
https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/
  9. 常用漢表の音訓索引
https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/joyokanjisakuin/index.html
  10. <http://www.ua.emb-japan.go.jp/jpn/index.html>
  11. <http://www.jpj.go.jp/>
  12. <http://www.jlpt.jp/>
-

Навчальне видання

ПЕРША ІНОЗЕМНА МОВА (ЯПОНСЬКА)

Методичні вказівки

для здобувачів

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Укладач

ВЕЛИКА Ольга Василівна

Надруковано в авторській редакції
з готового оригінал-макета

Завідувачка редакції *Т. М. Забанова*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,09.
Тираж 100 прим. Зам. № 49.

Видавництво і друкарня «Астропринт»

65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 21

Тел.: (0482) 37-14-25, 33-07-17, (048) 7-855-855

e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1373 від 28.05.2003 р.